

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
TARAS SHEVCHENKO NATIONAL UNIVERSITY OF KYIV

Географічний факультет
Кафедра країнознавства та туризму

Faculty of Geography
Department of Regional Studies and Tourism

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана
з навчальної роботи

Володимир ПАСЬКО

«29» травня 2023 року

«APPROVED»

Vice-Dean on Academic Affairs

Volodymyr PASKO

«29» травня 2023

РОБОЧА ПРОГРАМА
ПРОСТОРОВИЙ ВИМІР СИЛИ В
ГЛОБАЛЬНОМУ СВІТІ

для студентів

галузь знань 10 Природничі науки
спеціальність 106 – Географія
освітній рівень магістр
освітня програма політична географія
та геополітика
вид дисципліни вибіркова
Вибірковий блок Глобальна політична
географія та геополітика
Форма навчання денна
Навчальний рік 2023/2024
Семестр 3
Кількість кредитів ECTS 6
Мова викладання українська/
англійська
Форма заключного Іспит
контролю
Викладач:

Юліан БРАЙЧЕВСЬКИЙ,
к. геогр. н, доцент кафедри
країнознавства та туризму

Пролонговано: на 20__/20__ н.р.
_____ (_____) «__» 20__ р.

на 20__/20__ н.р.
_____ (_____) «__» 20__ р.

КИЇВ – 2023

SYLLABUS
SPATIAL DIMENSION OF POWER IN
GLOBAL WSORLD

for students of

Field of knowledge: 10 Nature sciences
Subject field 106 – Geography
Level of education (degree) Master
Education and training Political Geography
and Geopolitics
programme
Course type: Optional
Optional block Global political geography
and geopolitics
Enrollment full-time
Academic year 2023/2024
Term 3
ECTS credits 6
Language of instruction Ukrainian/
English
Final evaluation Examination

Instructor:

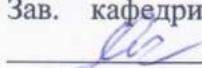
Yulian BRAYCHEVSKYY, PhD, ass. prof.

Пrolonged: for 20__/20__ ac.year__
_____ (_____) «__» 20__
for 20__/20__ ac.year
_____ (_____) «__» 20__

Kyiv – 2023

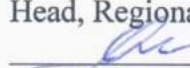
Розробник: **Брайчевський Юліан Сергійович**, кандидат географічних наук, доцент кафедри
країнознавства та туризму
Developed by: **Yulian BRAYCHEVSKYY**, PhD, associate professor, Regional Studies and Tourism
Department

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри країнознавства та туризму
 (Ольга ЛЮБИЦЕВА)

Протокол № 20 від «30» 06
2023 р.

APPROVED

Head, Regional Studies and Tourism Department
 (Olha LIUBITSEVA)

Minutes # 20 from 30. 06 20 23

Схвалено науково-методичною
комісією географічного факультету

Протокол від «28» 08 2023 р.
№ 6

Голова науково-методичної комісії
 Наталія КОРОГОДА

«28» 08 2023 р.

Approved by the Scientific and Methodological
Commission of the Faculty of Geography

Minutes from 28. 08 20 23 ,
6

Head, Scientific and Methodological
Commission
 Natalia KOROHODA

«28» 08 2023

ВСТУП / INTRODUCTION

1. Мета дисципліни – сформувати у здобувачів системне уявлення про форми політичної сили у сучасному глобалізованому світі та їх просторовий вимір, а також комплекс географічних чинників, що впливають на геополітичні відносини на карті світу.

The course aims at developing a systemic understanding of the forms of political power in a modern globalized world and their spatial dimension, as well as of the variety of geographic factors affecting geopolitical relations on the world map.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Успішне опанування дисциплін «Теорія політичної географії та геополітики».
2. Навички критичного аналізу.
3. Навички роботи із широким спектром академічних, статистичних та описових джерел, включаючи іноземні.

Admission requirements:

1. Successful completion of the *Theory of Political Geography and Geopolitics* course
2. Critical analysis skills
3. Ability to work with a wide variety of academic, statistical and descriptive sources

3. Анотація навчальної дисципліни: Дисципліна розглядає просторові форми, у яких проявляється спектр політичних та геополітичних відносин, найбільш поширені види політичних інститутів та джерел політичної сили, що визначають особливості сучасної політичної карти та процесів на ній. Поряд із традиційними репрезентаціями просторово-політичного життя у вигляді територіальних держав та міжнародних відносин розглядаються такі форми впливу як економічна сила мультинаціональних корпорацій, нормативна сила релігій, звичаїв та норм, вплив неформальних та неурядових організацій, роль знання як політичного інструменту тощо.

Course summary: The course discusses spatial manifestations of political and geopolitical relations, the most widespread political institutions and sources of political power, which determine the state of the world political map and the processes on it. Along with traditional representations of spatial-political relations in the form of territorial states and international relations, the course focuses upon such factors as economic power of multinational corporations, normative power of religions, customs and norms, influence of informal and nongovernmental organizations, the role of scientific knowledge as a political instrument etc.

4. Завдання (навчальні цілі) дисципліни передбачають формування у здобувачів навичок фахової аналітичної роботи по вивченню джерел політичної сили та їх просторових форм і включають формування наступних загальних та фахових компетенцій:

- ЗК 1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 4. Здатність приймати обґрунтовані рішення
- СК 1. Здатність до використання законів, теорій, концепцій і парадигм сучасної географії, історії розвитку географічних досліджень та ідей для дослідження природно- і суспільно-територіальних систем на різних рівнях просторової організації.
- СК 6. Здатність застосовувати у професійній діяльності теоретичні знання і практичні навички системного аналізу і синтезу, географічного моделювання та прогнозування.
- СК 7. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні проблем природокористування, геопланування, міського та регіонального розвитку, рекреації та туризму оцінювати можливі ризики, соціально-економічні та екологічні

наслідки управлінських рішень у сфері природокористування, міського та регіонального розвитку.

- СК 10. Здатність самостійно визначати актуальні аспекти у фундаментальних і прикладних напрямках природно- і суспільно-географічних досліджень, здобувати нові знання, використовуючи сучасні освітні та дослідницькі технології.
- СК 11. Здатність критично оцінювати ключові тренди перебігу природно- і суспільно-географічних процесів з точки зору формування нових напрямів у наукових дослідженнях.

Objectives (learning objectives). The course helps in developing professional skills for analysis of political power sources and their spatial forms. Learning objectives are to develop the following general (GC) and specialized (SC) competences:

- GC 1 Ability to search, process and analyze information from various sources
- GC 2 Ability to learn and master contemporary knowledge
- GC 4 Ability to make well-grounded decisions
- SC 1 Ability to use laws, theories, concepts and paradigms of contemporary geography, history of geographic research and ideas for studying territorial-political systems at various levels of their spatial organization
- SC 6 Ability to use professionally theoretical knowledge and practical skills of system analysis and synthesis, geographic modelling and forecasting
- SC 7 Ability to employ interdisciplinary approaches for critical comprehension of the problems of resource management, geoplanning, urban and regional development, recreation and tourism, to evaluate possible risks, social-economic and environmental consequences of decision making in the sphere of resource management, urban and regional development.
- SC 10 Ability to independently identify topical aspects in fundamental and applied directions of natural and human geographic research, obtain original knowledge using contemporary educational and research techniques
- SC 11 Ability to critically assess key trends in natural and socio-geographical processes from the perspective of new evolving directions in the scientific research.

5. Результати навчання за дисципліною / Learning outcomes:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність*)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
Знати:				
1.1	Знати основні концепти географічної інтерпретації політичної сили	<i>Лекція, семінар</i>	<i>семінар, підсумкова контрольна робота, іспит</i>	<i>до 8%</i>
1.2	Знати основні концепти географічного простору та його складових	<i>лекція, семінар</i>		<i>до 8%</i>
1.3	Знати основні форми політичної сили у сучасному глобальному світі	<i>лекція, семінар</i>		<i>до 8%</i>
1.4	Розуміти політико-географічну сутність територіальної держави як основного інституту і джерела політичної сили на карті світу	<i>лекція, семінар</i>		<i>до 8%</i>
1.5	Розуміти альтернативні просторові	<i>лекція, семінар</i>		<i>до 8%</i>

	форми політичної сили окрім територіальної держави та пов'язаних із нею інститутів			
Вміти:				
2.1	Використовувати критичний аналіз традиційних концепцій політичної сили	<i>лекція, семінар</i>	<i>семінар, підсумкова контрольна робота, іспит</i>	<i>до 10%</i>
2.2	Застосовувати принципи просторового мислення та аналізу у вивченні політичних процесів та явищ	<i>лекція, семінар</i>		<i>до 10%</i>
2.3	Вміти аналізувати багатовимірний політико-географічний простір на глобальному, регіональному та національному рівні	<i>лекція, семінар</i>		<i>до 10%</i>
2.4	Застосовувати аналіз багатовимірного політико-географічного простору у дослідженнях політичного життя в Україні	<i>лекція, семінар</i>		<i>до 10%</i>
Комунікація:				
3.1	Комунікувати результати досліджень колегам	<i>семінар</i>	<i>семінар, підсумкова контрольна робота, іспит</i>	<i>до 5%</i>
3.2	Вміти вести аргументовану фахову дискусію щодо спірних питань	<i>лекція, семінар</i>		<i>до 5%</i>
Автономність та відповідальність:				
4.1	Приймати обгрунтовані рішення, спираючись на розуміння багатовимірності джерел політичної сили та їх просторових форм і маніфестацій	<i>семінар, самостійна робота</i>	<i>семінар, підсумкова контрольна робота, іспит</i>	<i>до 10%</i>

Примітка: 1% = 1 балу

Learning outcomes (1. Knowledge; 2. skills; 3. communication; 4. autonomous decision making and responsibility*)		Teaching forms, methods and techniques	Evaluation methods	Share of the overall score
Code	Learning outcome			
Знати:				
1.1	Basic concepts of political power geographical interpretations	<i>lecture, seminar</i>	<i>seminar, control tests, examination</i>	<i>Up to 8%</i>
1.2	Basic concepts of geographic space and its elements	<i>lecture, seminar</i>		<i>Up to 8%</i>
1.3	Major forms of political power in the modern global world	<i>lecture, seminar</i>		<i>Up to 8%</i>
1.4	Political-geographic perspective on territorial state as a major institution and a source of political power on the world map	<i>lecture, seminar</i>		<i>Up to 8%</i>
1.5	Alternative spatial forms of political	<i>lecture, seminar</i>		<i>Up to 8%</i>

	power other than territorial state and related institutions			
2.1	Employ critical analysis of political power traditional concepts	<i>lecture, seminar</i>	<i>seminar, control tests, examination</i>	<i>Up to 20%</i>
2.2	Employ principles of spatial thinking and analysis for studying political processes and phenomena	<i>lecture, seminar</i>		<i>Up to 20%</i>
2.3	Analyze multidimensional political-geographic space at global, regional and national level	<i>lecture, seminar</i>		
2.4	Employ multidimensional political-geographic space analysis for studies of politics in Ukraine.	<i>lecture, seminar</i>		
Комунікація:				
3.1	Communication of the research results to peers and colleagues	<i>lecture, seminar</i>	<i>seminar, control tests, examination</i>	<i>Up to 5%</i>
3.2	Skills of professional and/or academic debate over contested issues	<i>lecture, seminar</i>		<i>Up to 5%</i>
Автономність та відповідальність:				
4.1	Taking well-grounded decisions based on understanding of the subjective nature of imagined spatial concepts	<i>lecture, seminar</i>	<i>seminar, control tests, examination</i>	<i>Up to 10%</i>

5. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	Програмні результати навчання (назва)											
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	4.1
ПР 04 Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, розроблення нових методів і процедур в географії та міждисциплінарних контекстах						+	+	+	+	+	+	+
ПР 12 Планувати й виконувати теоретичні та прикладні дослідження, робити обґрунтовані висновки, аналізувати та презентувати результати досліджень				+	+	+	+	+	+			+
ПР 14 Формулювати наукові гіпотези, визначати актуальні аспекти у фундаментальних і прикладних напрямках досліджень, розробляти та управляти проєктами у сфері політичної географії та геополітики, геопросторового управління територіально-політичними системами та регіонального розвитку	+	+	+	+	+					+	+	+

ПР 15 Самостійно оцінювати ключові тренди розвитку природно-і суспільно-географічних процесів для формування нових напрямів наукових досліджень	+	+	+		+	+	+	+	+			
---	---	---	---	--	---	---	---	---	---	--	--	--

Correlation of discipline learning outcomes with program learning outcomes

Learning outcomes (code)	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	4.1
	Programme learning outcomes											
PLO 04 Perform research and/or innovative activities in order to obtain new knowledge, elaborate new methods and procedures in geography and interdisciplinary contexts						+	+	+	+	+	+	+
PLO 12 Ability to plan and perform applied research, make well-grounded conclusions, analyze and present research results				+	+	+	+	+	+			+
PLO 14 Formulate scientific hypotheses, identify topical aspects in fundamental and applied directions of research, develop and manage projects in the field of political geography and geopolitics, geospatial governance of the territorial-political systems and regional development	+	+	+	+	+					+	+	+
PLO 15 Independently evaluate key trends in natural- and human-geographic processes in order to formulate novel directions of scientific research	+	+	+		+	+	+	+	+			

6. Схема формування оцінки: рівень досягнення всіх запланованих результатів навчання визначається за результатами роботи на семінарських заняттях, за результатами написання підсумкових контрольних робіт, а також на основі іспиту.

Evaluation scheme: evaluation of learning outcomes is based upon pursuer seminar performance, term-control test results and examination results.

Питома вага результатів навчання у підсумковій оцінці за умови її опанування на належному рівні така:

- результати навчання – **1.1 – 1.5 (знання)** – до 40%;
- результати навчання – **2 (вміння)** - до 40%;
- результати навчання – **3 (комунікація)** - до 10%;
- результати навчання – **4 (автономність та відповідальність)** - до 10%.

Learning outcome share in the overall score:

- learning outcomes – **1.1 – 1.5 (knowledge)** – up to 40%;
- learning outcomes – **2 (skills)** - up to 40%;
- learning outcomes – **3 (communication)** - up to 10%;

learning outcomes – 4 (autonomous decision making and responsibility) - up to 10%.

7.1. Форми оцінювання студентів. Оцінювання здійснюється впродовж семестру, а також на основі іспиту.

Evaluation forms: Evaluation is performed throughout the term as well as based on the examination results.

Семестрове оцінювання проводиться для кожного з передбаченого виду робіт:

- Лекції (підсумкові контрольні роботи).
- Семінари (виступи та участь у обговоренні, кожен студент впродовж семестру повинен зробити щонайменше 4 виступи; також оцінюється активна участь у обговоренні виступів).

Throughout the term evaluation is performed for both forms of learning:

- Lectures (term control test)
- Seminars (presentation and discussion participation; each pursuer is expected to present and actively participate in a discussion at least four times throughout the term).

7.2. Організація оцінювання:

Дисципліна складається із двох змістових частин. Заняття проводяться у формі лекцій та семінарів. Після завершення лекційного матеріалу по кожній змістовій частині передбачено проведення підсумкової контрольної роботи у формі тестових завдань. Підсумкова контрольна робота за кожну змістову частину оцінюється максимум у 15 балів. Разом, за підсумкові контрольні роботи впродовж семестру здобувач може одержати до 30 балів.

Упродовж семестру здобувачі беруть участь у семінарських заняттях. Семінари проходять у формі розширених доповідей та подальшого їх колективного обговорення. Кожен студент повинен зробити чотири доповіді впродовж семестру, по дві у рамках кожної із змістових частин. Кожна доповідь оцінюється максимум у 5 балів, 20 балів за семестр. Також, активна участь у обговоренні на семінарах оцінюється максимум у 5 балів у рамках кожної змістової частини. Максимум за активне обговорення можна набрати 10 бали за семестр. Таким чином максимальна сума балів за роботу на семінарах впродовж семестру складає 30 балів.

Оцінювання за формами контролю:

Вид роботи	Змістова частина 1			Змістова частина 2		
	Робота на семінарах		Підсумкова контрольна робота 1	Робота на семінарах		Підсумкова контрольна робота 2
	Виступ	Обговорення		Виступ	Обговорення	
Максимальна кількість балів	1 x 15 = 15	1 x 5 =5	20	1 x 15 = 15	1 x 5 =5	10

Якщо за усіма формами контролю здобувач набирає 60% можливих балів (36 із 60 можливих), він/вона допускається до іспиту. У випадку, якщо за підсумками семестрового оцінювання здобувач набирає менше ніж 60% балів, обов'язковою умовою для отримання допуску до іспиту є написання рефератів за питаннями пропущених чи недостатньо засвоєних тем.

Підсумкове оцінювання відбувається у формі **письмового іспиту**. Здобувачі можуть отримати до 40 балів під час іспиту. Мінімально необхідна кількість балів для успішного складання іспиту повинна бути не меншою ніж 60% від максимально можливої – 24 бали.

Evaluation arrangement:

The course consists of ещ parts. Learning is performed in the form of lectures and seminars. After lectures on each part end, there is a control test with the maximum score of 15 points each. Control tests 1 and 2 can together score up to 30 points throughout the term.

At seminars, pursuers are expected to make extensive presentations with following discussions. Each pursuer has to make four presentations (2 per course part). Each presentation can score up to 5 points, 20 points throughout the term. Additionally, active participation in a discussion can be evaluated up to 5 points per course part. Throughout the term discussion participation may yield up to 10 points. Thus, maximum score for seminar work can be up to 30 points.

Evaluation by forms of control:

Activity	Part 1			Part 2		
	Seminar		Control test 1	Seminar		Control test 2
	Presentation	Discussion		Presentation	Discussion	
Maximum score	1 x 15 = 15	1 x 5 =5	20	1 x 15 = 15	1 x 5 =5	10

If a pursuer scores at least 60% of all possible points (36 out of 60), the he/she is allowed to pass the examination. If a pursuer does not score at least 60% of the possible points, in order to be allowed passing the examination he/she is required to submit essays on the topics he/she has missed and/or received insufficient scores.

Final evaluation is in the form of a **written examination**. Pursuers can score up to 40 points and, in order to pass the examination successfully, are required to score at least 60% of the maximum score – 24 points.

7.3. Шкала відповідності оцінок / Grade correspondence scale

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Failed	0-59

Загалом формування оцінки спирається на «**Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка**» (друга редакція), що введено в дію наказом ректора № 170-32 від 11 квітня 2022 року.

Overall, evaluation and scoring is based upon the "**Regulations on the organization of the educational process at Taras Shevchenko Kyiv National University**" (second edition), which was put into effect by the rector's order No. 170-32 of April 11, 2022.

8. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	Семінари	Самостійна робота
<i>Змістова частина 1. Традиційні просторові концепції сили на політичній карті світу</i>				
1.	Тема 1. Простір і політична сила. Базові концепції	2	1	7
2.	Тема 2. Просторові форми політичної сили у домодерну добу	2	1	9
3.	Тема 3. Світ територіальних держав	2	1	9
4.	Тема 4. Світосистемний аналіз і географія політичної сили	2	1	9
5.	Тема 5. Економічна сила корпорацій: просторовий вимір	2	1	9
6.	Тема 6. Мережа світових міст як вузлів сили	2	1	9
7.	Тема 7. Міжнародні організації і нормативна сила	2	1	9
8.	Тема 8. Міжнародний тероризм та його просторовий вимір	2	1	9
9.	Тема 9. Просторовий вимір сили на національному рівні. Приклад України	2	1	9
<i>Всього за змістову частину 1</i>		<i>18</i>	<i>9</i>	<i>79</i>
<i>Змістова частина 2. Неконвенційні концепції сили на політичній карті світу</i>				
10.	Тема 10. Сила релігій у глобальному світі	2	1	9
11.	Тема 11. Етнічна спорідненість у сучасному світі	2	1	9
12.	Тема 12. Політична ідеологія як мобілізуюча сила	2	1	9
13.	Тема 13. Наука та знання як форма політичної сили	2	1	9
14.	Тема 14. Культура, соціальні норми і політична життя	2	1	9
15.	Тема 15. Зіткнення цивілізацій і світова геометрія сили	2	1	9
<i>Всього за змістову частину 2</i>		<i>12</i>	<i>6</i>	<i>54</i>
ВСЬОГО		30	15	133

Загальний обсяг *180 год.*, в тому числі:

Лекцій – *30 год.*

Семінарські заняття – *15 год.*

Консультації – *2 год.*

Самостійна робота – *133 год.*

COURSE STRUCTURE

Thematic plan

#	Topic	Hours		
		Lectures	Seminars	Off-class work
<i>Part 1. Traditional spatial concepts of power on the world political map</i>				
1.	Topic 1. Space and Power: Basic concepts	2	1	7
2.	Topic 2. Spatial forms of power in the pre-modern world	2	1	9
3.	Topic 3. The World of Territorial States	2	1	9
4.	Topic 4. The world-system analysis and the geography of power	2	1	9
5.	Topic 5. Economic Power of Corporations: Spatial Dimension	2	1	9
6.	Topic 6. World Cities Network as the Nodes of Power	2	1	9
7.	Topic 7. International Organizations and Normative Power	2	1	9
8.	Topic 8. International terrorism and its spatial dimension	2	1	9
9.	Topic 9. Spatial dimension of power on a national level. The case of Ukraine	2	1	9
<i>Total for the part 1</i>		<i>18</i>	<i>9</i>	<i>79</i>
<i>Part 2. Non-conventional concepts of power on the world political map</i>				
10.	Topic 10. The Power of Religion in the Global World	2	1	9
11.	Topic 11. Ethnic Affinity in the Modern World	2	1	9
12.	Topic 12. Political Ideology as a Mobilizing Force	2	1	9
13.	Topic 13. Science and Knowledge as a Form of Political Power	2	1	9
14.	Topic 14. Culture and Social Norms and Politics	2	1	9
15.	Topic 15. The clash of civilizations and the world power geometry	2	1	9
<i>Total for the part 2</i>		<i>12</i>	<i>6</i>	<i>54</i>
TOTAL		30	15	133

Total hours 180., including:

Lectures – **30**

Seminars – **15**

Consultations – **2**

Off-class work – **133**

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА / RECOMMENDED SOURCES

Основна / Main:

1. Політична географія та геополітика: Навч. посібник. / Б.П. Яценко, В.І. Стафійчук, Ю.С. Брайчевський та ін.; За ред. Б.П.Яценка К.: Либідь, 2007.
2. *A Companion to Economic Geography* (T.J.Barnes, J.Peck, E.Sheppard. eds.) : Blackwell-Wiley, 2012.
3. *A Companion to Political Geography* (J.Agnew, K. Mitchel, G. Toal – eds.). Blackwell, 2003.
4. Cosgrove, D., & Jackson, P. *New directions in cultural geography. Area*, (1987), p. 95-101.
5. Dear, M. The postmodern challenge: reconstructing human geography. *Transactions of the Institute of British Geographers* (1988), p. 262-274.
6. Massey, D., Allen J., and Anderson J., eds. *Geography matters!: a reader*. Cambridge University Press, 1984.
7. Flint, C. and Taylor, P.J. *Political Geography: World-economy, Nation-state, and Locality*. Pearson Education, 2007, 355 p.
8. Hobsbawm, E.J. 1990. *Nations and Nationalism Since 1780*. New York: Cambridge University Press.
9. Huntington, S.P.1993. The clash of Civilizations? *Foreign Affairs* 72(3). 22-49.
10. Smith, A.D. 1986 *The Ethnic Origins of Nations*. Oxford: Blackwell.

Додаткова / Additional :

1. Agnew, J., Duncan, J. (eds). *The power of Place: Bringing together Geographical and Sociological Imagination*. Boston : Unwin Hayman 1989.
2. Ashworth, G. J.. *War and the City*. Routledge, 2002.
3. Barnes, T. J., & Duncan, J. S. *Writing worlds: discourse, text and metaphor in the representation of landscape*. Routledge, 2013.
4. Braychevskyy, Y. Deciding on NATO: A Necessary Step or A Premature Move? *Geography and Tourism*. 2014. Issue 29. p.87-100
5. Mackinder, H. J. The geographical pivot of history. *Geopolitics*. Routledge, 2014. p. 44-48.
6. Raaflaub K. A. & Talbert, R.J. A.. *Geography and Ethnography: Perceptions of the World in Pre-Modern Societies*. John Wiley & Sons, 2009.
7. *The Cambridge History of the British Empire*. CUP Archive, 1963.
8. Newman, D. and Paasi, A. Fences and Neighbours in the post-modern world: boundary narratives in the political geography. *Progress in Human Geography*. (1998). 22(2). pp. 186-207.